

بررسی اثرات آللوپاتیک گونه‌های ترب (*Raphanus sativus*)، آلیاریا
(*Alliaria petiolata*) و شاهی وحشی (*Lepidium perfoliatum*) روی
رشد کاهو (*Lactuca sativa*) و شاهی (*Lepidium sativum*)

رضایی نودهی، آیت‌اله^۱، شاهپور خانقلی^۲، سید حامد رضوی فرد^۳ و محمد رضا هادی^۴

۱، ۲، ۳ و ۴ گروه باغبانی دانشکده علوم کشاورزی دانشگاه شاهد رامسر

تیره کلم شامل گونه‌های متعددی است که در کشاورزی از جهات مختلف مهم و مورد
استفاده قرار می‌گیرند. این گیاهان به واسطه داشتن آللوکمیکال‌هایی نظیر گلوکوزینولات‌ها
دارای پتانسیل آللوپاتیک و اثرات ممانعت‌کنندگی روی جوانه‌زنی و رشد گیاهان دیگر هستند.
بدین منظور سه گونه از این تیره به نامهای ترب (*Raphanus sativus*)، آلیاریا

(*Alliaria petiolata*) و شاهی وحشی (*Lepidium perfoliatum*) انتخاب و اثرات آلویاتیک آنها بر روی سبزی های کاهو (*Lactuca sativa*) و شاهی (*Lepidium sativum*) مورد بررسی قرار گرفت. پیکره گیاهان ترب، آلیاریا و شاهی وحشی در دمای ۶۰ درجه سانتی-گراد خشک و سپس آسیاب گردید از سه گونه فوق عصاره‌هایی به غلظت‌های ۲/۵، ۵ و ۱۰ درصد تهیه شد. از آب دوبار تقطیر شده به عنوان شاهد استفاده گردید. آزمایش به صورت فاکتوریل اجرا و تیمارها در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار اعمال شدند. صفات مورد اندازه‌گیری شامل درصد جوانه زنی، طول ریشه‌چه و ساقه‌چه بود. نتایج نشان داد که با افزایش غلظت عصاره‌ها درصد جوانه‌زنی، طول ریشه‌چه و طول ساقه‌چه در دو گونه سبزی مذکور به صورت خطی و به طور معنی‌داری کاهش یافت. در هر دو گیاه ریشه‌چه در مقایسه با ساقه‌چه بیشتر مهار گردید. در غلظت ۱۰ درصد، جوانه‌زنی تقریباً به طور کامل مهار گردید. اثرات آلویاتیک و مهارکنندگی بر روی صفات مورد اندازه‌گیری در کاهو بیش از شاهی بود. بین گیاهان ترب، آلیاریا و شاهی وحشی از نظر اثرات آلویاتیک تفاوت معنی‌داری مشاهده نگردید.